

ŽUVININKYSTĖS TARNYBOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS MĖGĖJŲ ŽVEJYBOS DUOMENŲ RINKIMO METODIKA

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Žuvininkystės tarnybos) mėgėjų žvejybos duomenų rinkimo metodika (toliau – Metodika) nustato duomenų apie mėgėjų žvejybą Baltijos jūroje ir vidaus vandens telkiniuose rinkimo, apdorojimo ir pateikimo būdus.

2. Metodika skirta Žuvininkystės tarnybos specialistams, Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2022 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. V1/2022-9 „Dėl Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2021 m. balandžio 21 d. įsakymo Nr. V1/2021-47 „Dėl Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos projekto „Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos trečiojo sąjungos prioriteto „BŽP įgyvendinimo skatinimas“ priemonės „duomenų rinkimas“ administravimo ir projekto užduočių įgyvendinimo grupių sudarymo“ pakeitimo“, paskirtiems atsakingais už gyvūnų priegaudos duomenų rinkimą ir apdorojimą.

3. Metodikoje vartojamos sąvokos apibrėžtos 2021 m. balandžio 27 d. Komisijos deleguotajame sprendime (ES) Nr. 2021/116, kuriuo nustatoma Sąjungos daugiamečių biologinių, aplinkos, techninių ir socialinių bei ekonominių duomenų rinkimo ir tvarkymo žvejybos ir akvakultūros sektoriuose nuo 2022 m. programa, 2012 m. rugsėjo 11 d. Lietuvos Respublikos mėgėjiškos žūklės įstatyme Nr. XI-2211, 2013 m. sausio 14 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakyme Nr. 3D-36 „Dėl mėgėjų ir limituotos žvejybos jūrų vandenyse taisyklių patvirtinimo“.

II SKYRIUS

MĖGĖJŲ ŽVEJYBOS DUOMENŲ RINKIMO TEISINIS PAGRINDIMAS

4. 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2017/1004 dėl Sąjungos sistemos, skirtos duomenų rinkimui, tvarkymui ir naudojimui žuvininkystės sektoriuje bei paramai mokslinėms rekomendacijoms dėl bendros žuvininkystės politikos, sukūrimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 199/2008 nustatyta tvarka įpareigoja valstybės nares parengti nacionalinius darbo planus, kuriuose nurodomi rinktiniai duomenys ir jų rinkimo metodai.

5. Duomenų rinkimo metodai ir kokybė turi būti tinkami numatytiems tikslams, apibrėžtiems 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB)

Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB 25 straipsnyje, siekti.

6. Vadovaujantis Lietuvos nacionalinės žuvininkystės 2022–2024 metų duomenų rinkimo programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 3D-184 „Dėl Lietuvos nacionalinės žuvininkystės 2022–2024 metų duomenų rinkimo programos patvirtinimo“ (toliau – Programa) 3.1 ir 5.3 papunkčiais.

7. Vadovaujantis Komisijos deleguotuoju sprendimu (ES) Nr. 2021/116 Baltijos jūroje, vidaus vandens telkiniuose ir Kuršių mariose privalu rinkti kiekybinius ir kokybinius duomenis apie 4 žuvų rūšis: menkes, ungurius, lašišas ir šlakius.

III SKYRIUS

DUOMENŲ APIE MĖGĖJŲ ŽVEJYBOS BALTIJOS JŪROJE PASTANGAS RINKIMAS

8. Baltijos jūroje žvejai mėgėjai gaudo menkes, lašišas ir šlakius naudodami plaukiojimo priemones. Visi pramoginiai Lietuvos laivai iki 6 m ilgio turi būti registruoti Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registre. Didesni kaip 6 m ilgio pramoginiai laivai turi būti registruoti Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre.

9. Visas pramogines plaukiojimo priemones, neatsižvelgiant į jų paskirtį, išplaukimo tikslą bei jų rūšį, stebi ir registruoja Valstybinės sienos apsaugos tarnybos Pakrančių apsaugos rinktinė (toliau – VSATPAR).

10. Duomenys apie mėgėjišką žvejybą renkami ištisus metus arba tam tikrais žvejybos sezonais vykdant išvykas į jūrą, žuvų iškrovimo arba žmonių įlaipinimo-išlaipinimo vietas.

11. Išvykų metu reikalingi šie duomenys:

11.1. plaukiojimo priemonės, dalyvaujančios mėgėjų žvejyboje, pavadinimas arba registracijos numeris;

11.2. žvejojančių žmonių skaičius plaukiojimo priemonėje;

11.3. informacija apie žvejo mėgėjo leidimo turėtojų skaičių plaukiojimo priemonėje;

11.4. žvejybos įrankių tipas ir skaičius plaukiojimo priemonėje;

11.5. sužvegotų žuvų kiekis (kg ir vnt.) ir ilgis (cm) pagal rūšis plaukiojimo priemonėje;

11.6. paleistų žuvų kiekis (kg ir vnt.) ir ilgis (cm) pagal rūšis plaukiojimo priemonėje;

11.7. duomenų registravimo data.

IV SKYRIUS

DUOMENŲ APIE MĖGĖJŲ ŽVEJYBOS VIDAUS VANDENYSE PASTANGAS RINKIMAS

12. Žvejai mėgėjai gaudo ungurius, lašišas ir šlakius Lietuvos upėse, ežeruose bei Kuršių mariose. Duomenų rinkimui vidaus vandenyse yra taikomas žvejų mėgėjų apklausos būdas.

Apklausa galima atlikti elektroninėmis ir telefoninio ryšio priemonėmis arba tiesioginių interviu būdu:

12.1. Apklausa telefoninio interviu būdu vykdoma taikant visų Lietuvoje gyvenančių suaugusių (18 m. ir vyresni) žvejų mėgėjų atsitiktinio telefonų numerių generavimo principą;

12.2. Tiesioginis interviu gali būti atliekamas žvejybos vietose, sportinės žūklės ar kitų su žvejyba susijusių renginių metu ir pan. Duomenų rinkimo dažnumas bei vietos turi būti planuojami, atsižvelgiant į atitinkamų žuvų rūšių žvejybos sezoniškumą bei erdvinį paplitimą.

13. Apklauskos forma pateikiama 1 priede.

V SKYRIUS

DUOMENŲ VALIDACIJA, APDOROJIMAS

14. Duomenys, surinkti išvykų į Baltijos jūrą ir apklausų metu, rankiniu būdu įkeliami į Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos posistemę – Žuvininkystės duomenų informacinę sistemą (toliau – ŽDIS).

15. Prieš įkeliant duomenis į sistemą reikia:

15.1. Patikrinti duomenų formatą – sveiki skaičiai nuo dešimtainio skyriklio turi būti atskirti kableliu;

15.2. Patikrinti ar kiekvieno tikrinto laivo duomenys turi įrašus apie žuvų rodiklius, išvardintus 10.4 ir 10.5 punktuose.

15.3. Pagal turimus žuvų biologinius parametrus sudaryti ilgio – svorio priklausomybės raktą ir patikrinti, ar nėra svorio reikšmių, nukrypstančių nuo regresijos tiesės. Raktas sudaromas pagal formulę:

$$W = ae^{bL}$$

kur W – svoris, L – ilgis, a ir b – koeficientai;

15.4. Jeigu žinomas tik žuvies ilgis, taikant ilgio-svorio raktą nustatomas apytikris svoris.

16. Visi duomenys kaupiami ŽDIS.

VI SKYRIUS

DUOMENŲ MATEMATINĖ STATISTIKA IR GALUTINIŲ REZULTATŲ SKAIČIAVIMAS

17. Galutinis surinktų duomenų rezultatas – sužvejotų bei paleistų žuvų kiekis (kg ir vnt.) per metus. Norint gauti bendrą Baltijos jūroje sugautų arba paleistų žuvų kiekį per metus, reikia atlikti žemiau nurodytus skaičiavimus:

17.1. Vidutinis žuvų (sužvejotų arba paleistų) kiekis per metus (kg arba vnt.):

$$\bar{X} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i$$

kur: $\bar{X}$ – vidutinis kiekis (kg arba vnt.), X_i – i -tojo laivo sugautų arba paleistų žuvų kiekis (kg arba vnt.), n – patikrintų laivų skaičius;

17.2. Sugautų arba paleistų žuvų kiekis (kg arba vnt.) per metus Y :

$$Y = \bar{X}N$$

kur: N – bendras laivų, dalyvavusių mėgėjiškoje žvejyboje, skaičius (vnt.), $\bar{X}$ – vidutinis sugautų arba paleistų žuvų kiekis (kg arba vnt.).

18. Duomenų, gautų apklausų metu, apdorojimas gali būti atliekamas dviem būdais:

18.1. Jeigu duomenims apdoroti naudojama informacija apie mėgėjiškos žvejybos leidimų skaičių, tuomet atliekami žemiau nurodyti skaičiavimai:

18.1.1. Bendras tam tikrą žuvų rūšį gaudančių žvejų skaičius per metus:

$$N = \frac{L}{\bar{d}}$$

kur: L – bendras išduotų leidimų kiekis per metus (informacija apie išduotų leidimų kiekį gaunama iš Aplinkosaugos leidimų informacinės sistemos (toliau – ALIS) adresu: <https://www.alisas.lt/public-info/L06>), $\bar{d}$ – vidutinis žvejybos dienų skaičius per metus;

18.1.2. Vidutinis žuvų (sužvejotų arba paleistų) kiekis per dieną (kg arba vnt.):

$$\bar{X} = \sum_{i=1}^n \frac{X_i}{d_i}$$

kur: X_i – bendras i -tojo žvejo sugautų arba paleistų žuvų kiekis (kg arba vnt.), d_i – bendras i -tojo žvejo žvejybos dienų skaičius;

18.1.3. Sužvejotų arba paleistų žuvų kiekis (kg arba vnt.) per metus:

$$Y = \bar{X}N$$

kur: N – bendras tam tikrą žuvų rūšį gaudančių žvejų skaičius per metus, $\bar{X}$ – vidutinis žuvų (sužvejotų arba paleistų) kiekis per dieną (kg arba vnt.).

18.2. Jeigu apklausos metu respondentų pateikti duomenys yra generalizuojami visai populiacijai pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis apie gyventojų skaičių Lietuvoje, tuomet skaičiuojama standartinė imties paklaida (SP) ir 95% pasikliautinis intervalas:

18.2.1. Standartinė imties paklaida, esant tam tikrai kintamojo reikšmei, skaičiuojama:

$SP = \frac{s}{\sqrt{n}}$, kai matuojamas rodiklis yra apskaičiuojamas kaip reikšmės vidurkis;

$SP = \frac{s}{\sqrt{\frac{p(1-p)}{n}}}$, kai matuojamas rodiklis yra apskaičiuojamas kaip reikšmės proporcija

kur, p – rodiklio reikšmės įgijimo proporcija, n – imties dydis, s – standartinis nuokrypis, kuris apskaičiuojamas pagal formulę:

$$s = \sqrt{\frac{1}{n-1} \sum (X_i - \bar{X})^2}$$

kur: n – imties dydis, X_i – i -toji rodiklio reikšmė, $\bar{X}$ – rodiklio vidurkis

VII SKYRIUS

STATISTINIŲ IR ASMENS DUOMENŲ KONFIDENCIALUMO UŽTIKRINIMAS

19. Žuvininkystės tarnyba teisės aktų nustatyta tvarka privalo kaupti, saugoti ir tvarkyti ūkio subjektų teikiamus duomenis.

20. Duomenys yra saugomi duomenų centre teisės aktų nustatyta tvarka.

21. Žuvininkystės tarnyba, rinkdama, apdorodama, analizuodama bei pateikdama duomenis galutiniams jų naudotojams užtikrina žvejybos laivų teikiamų duomenų konfidencialumą, kaip tai apibrėžta teisės aktuose:

21.1. 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 2017/1004 dėl Sąjungos sistemos, skirtos duomenų rinkimui, tvarkymui ir naudojimui žuvininkystės sektoriuje bei paramai mokslinėms rekomendacijoms dėl bendros žuvininkystės politikos, sukūrimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 199/2008;

21.2. 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas);

21.3. Lietuvos Respublikos asmens duomenų apsaugos įstatyme;

21.4. 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinančiame Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiančiame Europos Bendrijų statistikos programų komitetą;

21.5. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. rugpjūčio 4 d. įsakyme Nr. 3D-707 „Dėl Žuvininkystės duomenų teikimo taisyklių patvirtinimo“.

22. Žuvininkystės tarnybos darbuotojai, tvarkantys asmens duomenis, privalo juos saugoti, jeigu šie asmens duomenys neskirti skelbti viešai. Ši pareiga galioja ir pasitraukus iš valstybės tarnybos, perėjus į kitas pareigas arba pasibaigus darbo sutartiniams santykiams.

VIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Surinkti duomenys, pagal atskirą užklausimą (*angl.* data call), teikiami tokioms ekspertų grupėms, kaip Tarptautinės jūrų tyrimų tarybos (TJTT, *angl.* ICES) Baltijos jūros žuvininkystės vertinimo darbo grupei (*angl.* Baltic Fisheries Assessment Working Group – WGBFAS), Baltijos jūros lašišų ir šlaklių išteklių vertinimo darbo grupei (*angl.* Baltic Salmon and Trout Assessment Working Group – WGBAST), Ungurių da

rbo grupei (*angl.* Working Group on Eels – WGEEL) ir metinės Europos Komisijos ataskaitos apie Europos Sąjungos žvejybos laivyno ekonomiką (*angl.* Data call for economic, employment, effort datasets on the EU fishing fleets) rengimui. Užklausime visuomet nurodomas duomenų pateikimo terminas ir būdas.

24. Surinkti duomenys taip pat panaudojami ruošiant kasmetinę Duomenų rinkimo programos veiklos ataskaitą, kuri nustatytais terminais teikiama Duomenų rinkimo programos koordinatoriui – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės skyriui. Ataskaitą sudaro įvairios lentelės ir tekstinė dalis, kurių struktūra nurodoma Europos Komisijos atsiunčiamose gairėse.

25. Pasikeitus šioje metodikoje nurodytiems teisės aktams, taikomos galiojančios šių teisės aktų redakcijų nuostatos.

UNGURIŲ, LAŠIŠŲ, ŠLAKIŲ, SUGAUTŲ MĖGĖJIŠKOS ŽVEJYBOS METU, KLAUSIMYNAS

1.	Ar <i>N</i> -taisiais metais žvejojote vidaus vandens telkiniuose (įskaitant Kuršių marias)?	TAIP NE (apklausa baigta)			
2.	Nurodykite žvejybos dienų arba kartų skaičių <i>N</i> -taisiais metais				
3.	Ar turėjote išduotą žvejo-mėgėjo leidimą?	TAIP NE (pereiti prie 5 klausimo)			
4.	Kokiai žuvų rūšiai skirtas leidimas?	Lašišoms/šlakiams Bendras			
5.	Kokius žvejybos įrankius naudojote	Meškerė Povandeninis šautuvas Bučiukai Kita (įrašyti)			
6.	Ar <i>N</i> -taisiais metais teko sugauti lašišą, šlakį arba ungurį?	TAIP NE (pereiti prie 10-to klausimo)			
7.	Kiek vienetų <i>N</i> -taisiais metais teko sugauti?	Lašišų – vnt. Šlakių – vnt. Ungurių – vnt.			
8.	Ar sugautą žuvį paleidote?	TAIP NE			
9.	Ar prisimintumėte kiekvienos žuvies (pasiliktos sau ir paleistos) ilgį ir/arba svorį	Rūšis	Ilgis, cm	Svoris, kg	Paleista Taip/Ne
10.	Jūsų lytis:				
11.	Jūsų amžius				
12.	Gyvenamoji vieta (miestas, kaimo vietovė)				
13.	Užsiėmimas	1. Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas 2. Specialistas, tautojas 3. Darbininkas, techninis darbuotojas 4. Smulkus verslininkas 5. Ūkininkas 6. Bedarbis 7. Pensininkas 8. Studentas, moksleivis 9. Namų šeimininkė 10. Kita			